

ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ У БУДІВЕЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Зростаюча актуальність інтегрованої звітності припускає і її неминучу формалізацію, як за формою, так і по суті. Грунтуючись на одному з ключових принципів бухгалтерського обліку, що полягає у встановленні пріоритету змісту над формою, можна зробити висновок про те, що і відносно цього виду звітності питання мінімального переліку видів нефінансової інформації, що включається в інтегровану звітність, мають безумовний пріоритет перед формою подання такої інформації. У зв'язку з цим яскраво виражене прагнення зацікавлених користувачів (стейкхолдерів) отримати максимальний об'єм інформації про роботу організації, що ілюструє не лише її фінансову сторону, але і нефінансові аспекти (екологічні, соціальні, політичні, ін.) набуває особливого значення особливо для організацій тих, що здійснюють свою діяльність в області будівництва.

Важливим аспектом даної проблеми є відображення в такій звітності замовниками (інвесторами) у будівництві інформації, що відбиває стан і перспективи об'єктів будівництва.

Зокрема йдеться про інформацію, що дозволяє краще зрозуміти не лише вже існуючі, але і потенційно можливі в недалекому майбутньому ризики, пов'язані як з процесом будівництва об'єкту, так і його подальшій експлуатації.

В даному випадку ми говоримо не лише про екологічну складову, що саме по собі навіть за наявності позитивного укладення екологічної експертизи [1] здатне завадити реалізації проекту, але і про дотримання інших, не менш важливих аспектах – забезпеченості проекту фахівцями необхідного рівня кваліфікації, стані громадської думки об'єкту, що відносно будується [2] і ринку будівельних послуг, що забезпечують наявність необхідних ресурсів (будівельних матеріалів, конструкцій і виробів, підрядних організацій, будівельної техніки і механізмів) для завершення процесу будівництва, а також цих короткострокових прогнозів про стан ринку, у рамках якого інвестор розраховує отримати доход від експлуатації об'єкту, рівні розвитку нормативної правової бази, що регулює діяльність суб'єктів господарювання в цій сфері і так далі. Історично так склалося, що значна частина інформації цього виду не виноситься замовником (інвестором) в зону вільного доступу, що створює певні ризики - ризик зупинки будівництва з різних причин, зміни кон'юнктури ринку і різкого зниження ефективності інвестиційного проекту ведучих до збільшення терміну його окупності, дефіциту джерел фінансування і зміна кредитної політики банків відносно цього конкретного позичальника і т.д. для потенційних інвесторів.

В той же час, відсутність зобов'язань, встановлених нормативними правовими актами, по складанню такої форми звітності перешкоджає можливості зацікавленим користувачам отримувати увесь спектр інформації, що цікавить їх.

Слід також відмітити, що при формуванні масивів інформації, що розкривають ці питання, неминуче виникає проблема про адаптацію нового виду звітності і вже існуючої фінансової звітності. В цьому відношенні нам вбачається, що вирішення цього питання на етапі становлення інтегрованої звітності можливо у рамках вже існуючої форми звітності у вигляді Приміток до бухгалтерської звітності [3]. Надалі ж, після завершення стадії первинної формалізації процесу складання звітності цього виду, вона може бути відособлена – або в самостійний вид звітності, що складається окремими (усіма) категоріями організацій, або як самостійний додаток до вже існуючої фінансової звітності.

Таким чином, в умовах жорсткої конкуренції інвестиційних майданчиків, введення інтегрованої форми звітності (або як самостійного виду звітності, або як самостійного додатка до існуючої форми звітності) здатне надати новий стимул для підвищення інвестиційної привабливості окремих секторів економіки і держави в цілому. Проте для цього необхідно ввести цю форму звітності в правове поле, як це вже зроблено в деяких країнах [4], для надання процесу її підготовки обов'язкового характеру, оскільки більшість організацій розглядають процедуру підготовки традиційних форм звітності тільки в контексті дотримання вимог законодавства, а не передачі інформації, що має істотний характер. Отриманий результат у вигляді додаткової інформації об що буде здатний задовольнити потреби зацікавлених користувачів, понизити інвестиційні ризики і поліпшити інвестиційний клімат економіки країни.

Список використаної літератури:

1. Закон Республіки Білорусь від 18.07.2016 № 399-3 "Про державну екологічну експертизу, стратегічну екологічну оцінку і оцінку дії на довкілля";
2. Положення про порядок проведення громадських обговорень в області архітектурній, містобудівній і будівельній діяльності, утв. постанові Ради Міністрів Республіки Білорусь від 22.04.2019 № 256;
3. Національний стандарт бухгалтерського обліку і звітності "Індивідуальна бухгалтерська звітність", затверджений постановою Міністерства фінансів Республіки Білорусь від 12.12.2016 № 104;
4. Махонина Е. Проблеми впровадження інтегрованої звітності в Російській Федерації / Е.Махонина// Молодий учений. 2014. №20